

A családi és intézményes nevelés kihívásaira adott szakmai válaszok

Csók Cintia

Debreceni Egyetem Humán Tudományok Doktori Iskola

Neveléstudományi Doktori Program

Hungarian Conference on Educational Research

2021. május 27-28.

**DEBRECENI
EGYETEM**

Problémafelvetés

- ▶ Átalakult a családok életvitele és nevelésben betöltött szerepe
- ▶ Hagományos-konzervatív családmódel funkcionális válságjelenségei
- ▶ Diszfunkcionálisan működő családok száma megemelkedett
- ▶ Köznevelési intézmény: korigálja a család nevelési hiányosságait?
- ▶ A pedagógusok szakmai munkakörén túlmutató elvárások

Elméleti keretek

Iskolai szociális munka,
szociálpedagógia

*(Huxtable - Blyth 2002; Ahtola -
Niemi 2014; Jensen 2016)*

Iskolai szociális segítők

*(Nmr.; Szabóné Szalay 2018;
Csillag - Palotás 2019)*

Szakmai szocializáció

*(Weidman - Twale - Stein 2001;
Miller 2010; Pusztai 2011)*

Módszertani keretek

Kvalitatív paradigma

- ▶ Célcsoport: iskolai szociális segítők
- ▶ A kutatás ideje: 2020. március-április
- ▶ Nem valószínűségi mintavételi eljárás, hólabda módszer
- ▶ 12 db félig strukturált interjú felvétele
- ▶ Az interjúk elemzési módszere: szövegredukció, fenomenológiai jelentéskondenzáció, kategorizáció
- ▶ Kutatási kérdés: Milyen típusú problémamegoldást várnak az iskolai szociális segítőtől a szülők és pedagógusok?

Szülőtipusok - *az iskolai szociális segítők perspektívájából*

Kollaboratív-
érdeklődők

Csodavárók

Közömbös-
elutasítók

Az iskolai szociális segítők által betöltött szerepek a szülői megítélés függvényében

„Úgy gondolják, ha én foglalkozom a gyerekekkel, akkor biztos el akarom venni, ki akarom emelni. Félnék, hogy biztos valami problémát fogok kitalálni, észrevenni.”
(24 éves nő, szociálpedagógus)

gyámügyi
szakember

pszichológus

hittantanár

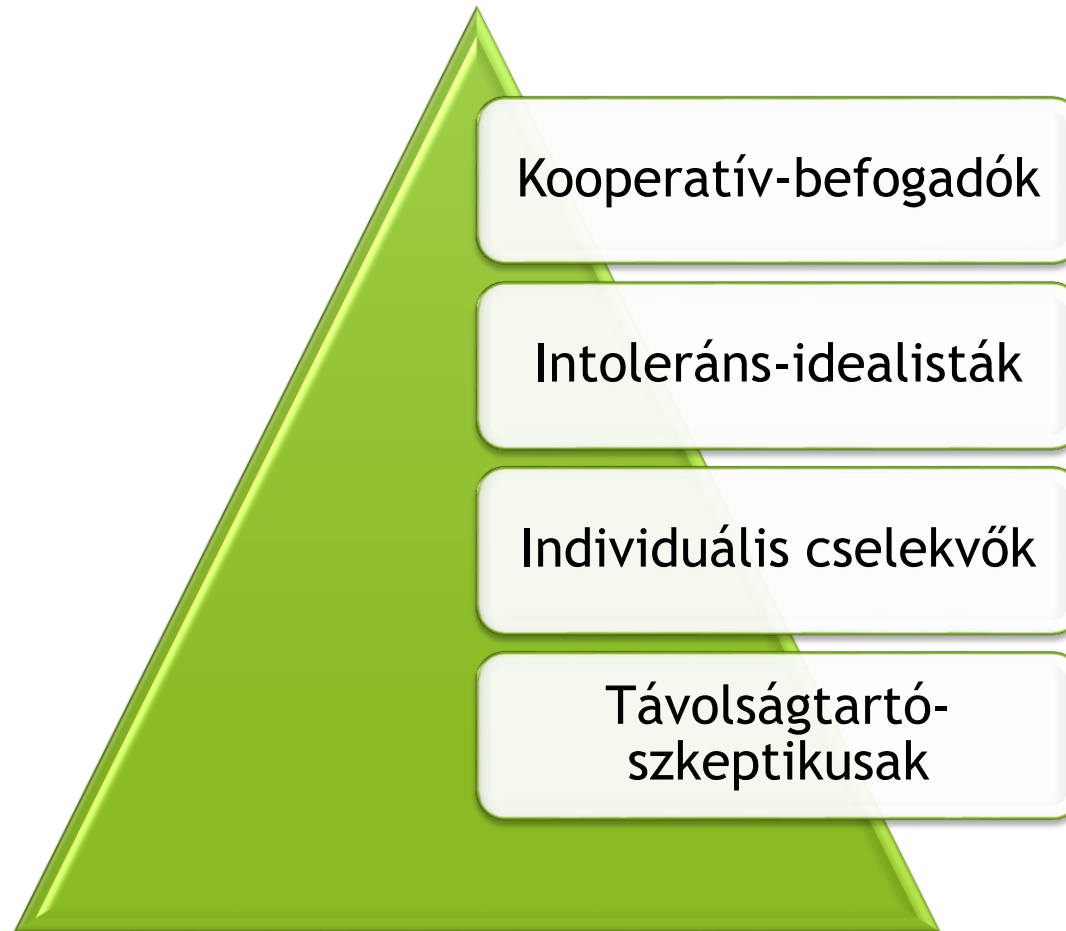
iskolai
szociális segítő

Az iskolai szociális segítőkkal szemben támasztott szülői elvárások

Pedagógustípusok - *az iskolai szociális segítők perspektívájából*

Az iskolai szociális segítőkkal szemben támasztott pedagógusi elvárások

Egyéni

tájékoztatás, fegyelmezés, beilleszkedési nehézségek kezelése, konzultáció, kapcsolattartás a szülőkkel, közvetítés a konfliktusokban

Csoportos

csoportfoglalkozások,
prevenciós / intervenciós / korrekciós célzatú előadások

Ifjúság- védelem

hiányzások kezelése, pedagógiai vélemény készítése, jelzés,
együttműködés a társszakmákkal, részvétel az esetkonferenciákon

A pedagógusok által elvárt problémakezelés - *az iskolai szociális segítők perspektívájából*

varázslat

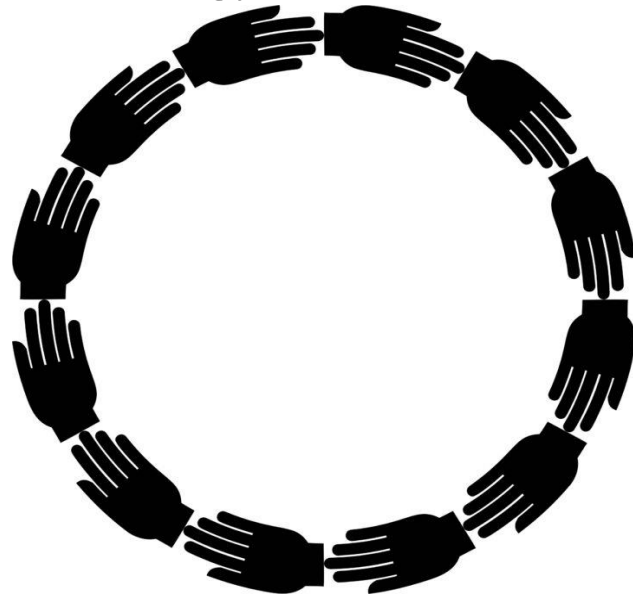
csodavárás

„Főleg hátrányos helyzetű kistelepüléseken vagyok, ahol nehéz szociális helyzetben vannak a családok. Itt megfigyelhető volt a messiásvárás, tehát nem túlzok, ott a tanárok örömujjongásba törtek ki, amikor meglátták, hogy jön egy szociális segítő, hogy ő majd helyreteszi a dolgokat.” (31 éves férfi, szociálpedagógus)

messiásvárás

Konklúzió

- ▶ A szülők és pedagógusok több területen is szakszerű segítséget igényelnek
- ▶ Az iskolai szociális szolgáltatás rendszere sokrétű választ tud adni
- ▶ Egyéni tanácsadások, konzultációk dominálnak
- ▶ További, a kompetenciahatáraikon túlmutató elvárások
- ▶ Segítő háló kulcsszereplőinek együttműködése szükséges

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Csók Cintia

csokcintia@gmail.com

„AZ INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM ÚNKP-20-3 KÓDSZÁMÚ ÚJ NEMZETI KIVÁLÓSÁG PROGRAMJÁNAK A NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS ALAPBÓL FINANSZÍROZOTT SZAKMAI TÁMOGATÁSÁVAL KÉSZÜLT.”

